

aanhalingen uit Leeuwenhoek's werken en brieven. Enkele exemplaren à f 0,30 zijn nog verkrijgbaar bij de administratie van het Museum voor Onderwijs te 's-Gravenhage postgiro 390560.
JAC. P. TH.

De Flora van Terschelling. Ondergeteekende verzoekt, in verband met het opstellen van een floralijst van Terschelling en het verwerken van zooveel mogelijk floristische gegevens in de kaartsystemen van de I.V.O.N., allen, die in het bezit zijn van excursielijsten, hoklijsten, herbariummateriaal, losse aantekeningen of foto's betreffende dit eiland, dringend hem zulke gegevens ter inzage te zenden, zoo mogelijk nog voor de Kerstvacantie. Iedere medewerker krijgt te zijner tijd dan de gedrukte lijst, die rijkelijk voorzien wordt van geografische gegevens, toegezonden.

Frederik Hendriklaan 27, Oegstgeest.

J. W. VAN DIEREN.

Scheuchzeria en Kornuiten. In Juni en Juli van dit jaar heb ik de van ouds bekende vindplaats van *Scheuchzeria* in het Eerder veen op den Bestmer berg bij Ommen bezocht en tot mijn genoegen gezien, dat de plant daar nog in vele exemplaren groeit en klaarlijk in goeden doen verkeert. Dicht er bij was een weelde van *Vaccinium Oxycoccus*, prachtig in vollen bloei, verder de meer gewone dingen als wollegras, carices, *Drosera's* — niet *anglica*, voor zoover ik kon zien! — enz. Verder vond ik hier voor 't eerst in Nederland na op verschillende andere plaatsen er naar gezocht te hebben, *recente* exemplaren voor de zeer typische hoogveenrhizopode *Amphitrema* (= *Ditrema*) *flavum*. *Fossiel* had ik deze soort al in 1915 in de lage venen van Tienhoven aangetroffen, later ook in jongere mosturf in het Korenburgerveen en in *Scheuchzeria*-turf van Emmererfscheidenveen, op de laatste plaats buitengewoon talrijk. Mej. Dr. Polak vermeldt deze soort, het „Hochmoortönnchen" der oudere veenbiologen, als *Ditrema flavum* in verscheidene profielen van het laagveen om Amsterdam. Een tweede soort, eveneens sphagnicool, *Amphitrema stenostoma*, vonden mijn leerling De Groot en ik levend in heiplassen bij Wijster, bij Amersfoort en in Sphagnum van den Zijpenberg bij Rheden. De derde soort, *Amphitrema wrightianum*, trof ik aan in turfstrooisel uit de buurt van Vriezenveen.

H. R. HOOGENRAAD.

Knopkruid. Naar aanleiding van het artikel van den heer A. J. de Boer in de Juli afl. van D. L. N. pag. 80 deel ik mede dat ik *Galinsoga parviflora* drie keer gevonden heb n.l.

- 1°. Langs den dijk tusschen Capelle aan de IJssel en Ouderkerk bij een vuilnisbelt (1930).
 - 2°. In een tuin bij Putten (1932).
 - 3°. Langs den weg van Kortenhoeve naar 's-Graveland (1932).
- Hier kan ik aan toevoegen eenige andere van mijn vondsten van dit jaar:
- 1°. *Ambrosia artemisiifolia* langs de Kralingsche Plas. Hij groeit daar reeds voor het derde jaar, wat dus wel wijst op 't vormen van goed zaad.
 - 2°. In een duinvallei ten N.O. van het Breede Water bij Oostvoorne de vorm *apetala* van *Parassia palustris*.
 - 3°. Bij Hilversum, verwilderd, *Malva crispa*.

Koningslaan 1a, Utrecht.

J. C. THERON MULDER.

Knopkruid. Naar aanleiding van het stuk van den Heer A. J. de Boer over *Galinsoga*, die de literatuuropgaven met succes bij elkaar heeft weten te verzamelen, kan ik nog het volgende opmerken: De volgende vindplaatsen zijn aanvullingen op zijn lijst: Nijkerk 1897, Garijp ca. 1913, Barchem ca. 1917, den Haag 1926, Wieringen 1927, Heusden 1932. De eerste drie zijn literatuuropgaven. Voorts Plasmolen (wanneer onbekend), Kampen 1930. Bij enkele vindplaatsen behooren vroegere jaartallen: Vorden 1875, Bussum 1910, Soest 1917.

Op de vindplaatsen Harderwijk, Vollenhove, Oosterbeek en Arnhem is zij de allerlaatste jaren nog steeds te vinden.

In Limburg, Brabant, Twente, Drente, op de Wadden, in Zeeland komt *Galinsoga* niet of sporadisch voor. Dat geeft aan het verspreidingsbeeld toch wel een bijzonder karakter!

J. L. v. SOEST.

In Noord-Brabant ontbreekt *Galinsoga* toch niet geheel. In de afgeloopen Augustus vond ik ze n.l. in groot aantal langs bouwlandwegen te Heeze (bij Eindhoven).

In Amsterdam groeit ze ook, n.l. aan het N.-Amstelkanaal bij de Emmastraat. Op de vindplaatsen in Bussum is ze, zeker sedert 1905, nog altijd rijkelijk te vinden. J. Hs.

Het Knopkruid (*Galinsoga parviflora*). Voor de volgende vindplaatsen zijn nog berichten ingekomen: Babberich, niet veel (*P. Ludovicus*); Smitsweg nabij Soesterveen (J. H. Brinkgreve-Entrop); Ermelo en Kagerpolder (M. J. G. v. Keekem-Carrière); Nijmegen a.d. Ubbergschen

Veldweg en Venlo a.d. Kaldenkirchschen weg en t'ij den Ondersten Molen (A. J. Pijpers); Deventer (B. v. Egmond en G. van Heusden).

Gierzwaluw. Een vriend uit Haarlem kreeg midden Juli een levende gierzwaluw in handen. Het diertje vertoonde geen uitwendige gebreken, maar was geheel uitgeput en kon niet vliegen. Bij onderzoek bleek hij bezet te zijn door vrij groote groene parasieten, die zich vastgezogen hadden in de huid, vooral aan de borst en oksel. Met een fijn buigtangetje werden ze stuk voor stuk uitgetrokken. Jammer genoeg bleef geen enkele parasiet bewaard, zoodat het niet mogelijk meer is de soort vast te stellen. Uit Reeuwijk ontving ik eenige jaren geleden eenige parasieten, die aangetroffen waren op een gierzwaluw en die door Dr. Mac Gillavry werden gedetermineerd, dat waren toen een soort vleugellooze vliegen. De gasten van de Haarlemsche gierzwaluw waren echter groen en teekachtig, ook grooter dan de Reeuwijksche. Na de reiniging, in totaal werden meer dan 15 parasieten gevangen, werd de gierzwaluw in een kistje gezet, waarin hij in de bekende houding ging hangen. Stelselmatig weigerde hij alle voedsel. Na een week ging hij probeeren te vliegen, werd toen in een groote volièrè gedaan en op den 8sten dag weer in vrijheid gesteld. Het was tegen den avond en rond de St. Bavo scheerden bij tientallen zijn soortgenooten. Onmiddellijk na de loslating steeg hij vlot omhoog, voegde zich bij de andere en het is aannemelijk, dat hij het leven er af gebracht heeft. Hoe zoo'n uitgeputte en verzwakte vogel na 8 dagen hongeren nog de kracht heeft, zich te herstellen blijft intusschen een raadsel.

JAN P. STRIJBOS.

Ibissen in ons land. Misschien vindt u het de moeite waard, in De Levende Natuur te vermelden, dat eergisteren een jager twee Europeesche ibissen (*Plegadis f. falcinellus* L.) heeft geschoten. Zij werden bemachtigd op moerassige plaatsen tusschen Nijmegen en Grave bij Neerasselt. Een der vogels werd mij afgestaan voor het schoolmuseum van ons Canisiuscollege. Nijmegen 16 October 1932.

E. HOOGEVEEN.

Bovendien werd nog een ibis gezien; gelukkig niet geschoten, op Schouwen. Weet iemand hoe het dezen zwerver gegaan is? Onder onze vogelwet is de ibis een beschermde vogel. De jagers zijn daar blijkbaar nog niet genoeg van op de hoogte. Het is intusschen een troost, dat een der slachtoffers nu nog er toe kan bijdragen om vogelkennis en liefde voor de vogels te bevorderen.

JAC. P. TH.

Bergeend. Op een mijner tochten langs den Diemerzeedijk bij Amsterdam, trof ik daar op 17 Juli j.l. een bergeend met 5 jongen. Aangezien U aangeeft, dat deze dieren alleen in duinstreken voorkomen (ook Dr. Buekers in „Onze Vogels”), in verband met het feit, dat zij in holen nestelen, schijnt mij dit een bijzonderheid toe, waard om te vermelden. Bij den Diemerzeedijk toch is alles weiland, kleigrond e.d. Ik heb mijn waarneming nauwkeurig met behulp van een prisma-kijker verricht, zoodat omtrent den vogel geen twijfel bestaat. Is het mogelijk, dat de bergeend daar heeft kunnen broeden?

Amsterdam.

AD. BAARS.

Het is niet onmogelijk dat die Bergeend daar gebroed heeft, hetzij in een hol tusschen de steenen van de dijklooïing hetzij in dichte ruigte of in een hollen wilgenstronk. In de holten tusschen de groote steenblokken huisden vroeger ook bunsings en hermelijnen. Het Zuiderzeestrand van Monnikendam tot Muiden blijft altijd nog een prima waarnemingsoord.

JAC. P. TH.

Erratum. In het Jaarverslag 1930/1931 van het „Ringstation Wassenaar” jaargang 37, afl. I staat op p. 27 regel 3 en 4 v.b. . . . I uit Engeland en 2 uit Zweden. Lees: 1 uit Engeland, 1 uit Zweden en 1 uit Noorwegen. Op regel 17 v.b. staat: Zweden. Lees: Noorwegen, $\pm 61^{\circ}$ N, 11 O. Op regel 20 v.b. staat . . . uit Zweden . . . Lees: . . . uit Scandinavië.

GEVRAAGD:

Jan P. Strijbos. Hoe heet die vogel I en II (gevuld).

Aanbiedingen aan P. LUDOVICUS, Kapucijnenklooster, Babberich (Geld.).

AANGEBODEN:

Molisch, Mikrochemie der Pflanze 2de dr. 1921, geb. f 2.50. „Die Naturwissenschaften” jrg. 1928, los in stempelband f 4.— Metchnikoff, Essais optimistes 1914 f 3.—; L. Büchner, Sechs Vorlesungen über die Darwinsche Theorie 1868 f 0.25; Von Graff, Das Schmarotzertum im Tierreich (serie Wissensch. u. Bildung) f 0.30. Porto voor kooper.

Adres: dr. L. S. WILDERVANCK, Jacobijnerstraat 8a, Groningen.